

Особено мнение на съдията Цанко Хаджистойчев

1. По чл.18, ал.2, т.3 и чл.106 ПОДНС

Двете разпоредби трябва да бъдат разглеждани заедно с оглед на връзката и общия им предмет - несъвместимост с положението на народен представител. По този начин е постъпено и в решението на съда.

Според първата разпоредба Комисията по парламентарна етика обсъжда и дава становище за случаите на несъвместимост по чл.68, ал.1 от Конституцията. А втората разпоредба, чл.106 ПОДНС, гласи, че тази комисия установява случаите на несъвместимост по чл.63, ал.1 от Конституцията и изготвя доклад, който представя на Народното събрание.

Конституционният съд приема, че разпоредбите не са противоконституционни, с което не мога да се съглася.

Съгласно чл.72, ал.2 от Конституцията единствено Конституционният съд е компетентен да установява случаите на несъвместимост на народен представител с упражняването на други функции. Решението на съда влиза в сила от датата на постановяването му, сир. преди то да бъде обнародвано в "Държавен вестник" (чл.14, ал.4 ЗКС). От този момент пълномощията на народния представител са прекратени предсрочно. Конституционната уредба изключва друг орган да обсъжда и да установява несъвместимост на народен представител.

Коментираните разпоредби са противоконституционни, бих добавил, те са и правно нецелесъобразни. В самото решение на съда е изразено, че установяването на несъвместимост от Комисията по парламентарна етика е нерелевантно за Конституционния съд, както и че комисията не е субект на инициатива по чл.150 от Конституцията. Действията по чл.18, ал.2, т.3 и чл.106 ПОДНС са неоправдани. Неубедителен е мотивът на съда, че тази дейност "може да доведе до прекратяване на несъвместимостта и тогава въобще да не се стигне до поставяне на въпроса пред Конституционния съд по надлежния ред". Най-малкото е спорно, дали при осъществена несъвместимост на народен представител може тя да бъде "прекратена",

т.е. да отпадне приложението на чл.72, ал.2 във връзка с ал.1, т.3 от Конституцията.

2. По чл.38, ал.3 ПОДНС

Тази разпоредба предвижда Българската национална телевизия, Българското национално радио и Българската телеграфна агенция да отразяват с репортажи заседанията на постоянните комисии на Народното събрание по преценка на самите комисии. Конституционният съд приема, че разпоредбата е противоконституционна. Посочва се нарушение на чл.41, ал.1 от Конституцията - правото на всеки да търси, получава и разпространява информация.

Коментираната разпоредба не може да се разглежда изолирано, без тази на чл.38, ал.2 ПОДНС, за която Конституционният съд също се е произнесъл. Съдът приема, че чл.38, ал.2 ПОДНС, според който пряко предаване по телевизията на пленарни заседания се излъчва с решение на Народното събрание, не е противоконституционен. В мотивите на решението е посочено, че парламентът винаги може да взема решение за пряко предаване, когато прецени, че обсъжданите въпроси представляват значим обществен интерес.

Този аргумент за конституционност важи с още по-голяма сила за чл.38, ал.3 ПОДНС, защото визира заседания на постоянни комисии, които са помощни органи на Народното събрание. В подкрепа на тезата за ненарушение на правото на информация е също обстоятелството, че заседанията на постоянните комисии са открити (чл.26 ПОДНС), за тях се водят протоколи, могат да бъдат отразявани в пресата и пр.

Съдът, като приема, че разпоредбата на чл.38, ал.2 ПОДНС е конституционна, а чл.38, ал.3 ПОДНС - противоконституционен, изпада в противоречие. Резултатът от конституционния контрол върху двете разпоредби трябва да бъде според мен един и същ.

Изводът е: разпоредбата на чл.38, ал.3 ПОДНС не е противоконституционна, както не е и е прието така от съда за чл.38, ал.2 ПОДНС.

3. По чл.105, ал.9 ПОДНС

Съгласно чл.105, ал.9 изр.2 ПОДНС Народното събрание може да отмени дадено от него разрешение за задържане на народен представител. Конституционният съд

приема според мен неправилно, че разпоредбата не е противоконституционна.

Решението на съда се позовава на Решение № 2 от 1993 г по к.д. № 36 от 1992 г. (погрешно посочено к.д. № 10 от 1992 г.). В това се заключават мотивите за конституционосъобразност.

Не намирам основание да отстъпя от разбирането, застъпено в особеното мнение към цитираното решение от 1993 г. Съображенията в него запазват сила в пълен обем и сега относно чл.105, ал.9 изр.2 ПОДНС. Ето защо, за да няма преповторение, позволявам си да препратя към тях и те да се считат за част от настоящото особено мнение (вж. РОКС 1993, с.56. Особено мнение на съдиите Асен Манов, Милчо Костов, Цанко Хаджистойчев, Станислав Димитров и Теодор Чипев).

По тези съображения чл.105, ал.9, изр.2 ПОДНС е в противоречие с чл.8, чл.70 и чл.117, ал.2 от Конституцията.